

Številka: 35106-0175-2/2015-BrSv/Br

Datum: 21.03.2015

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Nova Gorica; Delpinova 16, 5000 Nova Gorica, izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11-Odl.US, 90/12 in 111/13; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo), na zahtevo Občine Ajdovščina; Cesta 5. maja 6/a, 5270 Ajdovščina (v nadaljevanju: investitor), ki ga zastopa Čopič arhitekt d.o.o., Lokarjev drevored 1, 5270 Ajdovščina, v zadevi izdaje kulturnovarstvenih pogojev naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE

I. Investitor mora za rekonstrukcijo in dozidavo glasbene šole v Ajdovščini, na zemljišču s parcelno št. 285 k.o. Ajdovščina, po projektni dokumentaciji IDP: o-vodilna mapa; Glasbena šola Ajdovščina, št. projekta: 288-2016, Ajdovščina, marec 2016, dokumentacijo izdelal: Čopič arhitekt d.o.o., Lokarjev drevored 1, 5270 Ajdovščina, odgovorni vodja projekta: Andrej Čopič, univ.dipl.inž.arh., ki predstavlja poseg v spomenik Arheološko najdišče Castra (EŠD 3) in Ajdovščina – Mestno jedro, (EŠD 1562), izpolniti naslednje kulturnovarstvene pogoje:

1. Investitor mora ob izkopih zemljine za potrebe gradnje novega prizidka, ob morebitni sanaciji temeljev obstoječega objekta in ob izgradnji novih komunalnih vodov zagotoviti **arheološke raziskave v obliki arheološke raziskave ob gradnji** /ocena posega 39m²/. Raziskave morajo biti izvedene v skladu s Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Ur. l. RS št. 3/2013). Med raziskavami se lahko metodologija raziskave ob ugotovitvah novih okoliščin in v skladu z dogovorom z odgovornim konservatorjem tudi spremeni.

V primeru odkritja intaktnih arheoloških plasti ali struktur med izvajanjem arheološke raziskave, bo ZVKDS v skladu z določbami ZVKD-1 posredoval nadaljnje ukrepe varstva kulturne dediščine. V skladu z določili 28. alineje 3. člena ZVKD-1 predhodne raziskave vključujejo tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča.

V primeru, da bi bile med raziskavami odkrite strukture izredne arheološke vrednosti (kot so deli stavb) je možna zahteva po spremembi projektne dokumentacije oziroma zahteva po ohranitvi ali prezentaciji odkritih arheoloških ostalin "in situ".

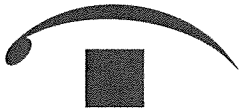
2. Investitor ali pooblaščen izvajalec arheoloških raziskav je dolžan v skladu z določili 31. člena ZVKD-1 pred pričetkom del pridobiti na Ministrstvu za kulturo **Kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev ostaline**. Arheološke raziskave lahko izvaja le strokovno usposobljen izvajalec, raziskavo pa nadzoruje pristojen zavod.

3. Investitor mora v skladu z 30. členom ZVKD-1 za predviden poseg v območje arheološkega spomenika pridobiti **kulturnovarstveno soglasje**. Vlogi mora biti pridano tudi Kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev ostaline.

4. ZVKDS bo v skladu z določili 84. člena ZVKD-1 izvajal konservatorski nadzor nad posegi na spomeniku, zato je potrebno začetek del 10 dni pred pričetkom pisno sporočiti na pristojno OE Nova Gorica.

II. Stroške predhodnih arheoloških raziskav, ki vključujejo terenske postopke, poterske postopke za pripravo končnega strokovnega poročila in predajo arhiva arheološkega najdišča pristojnemu muzeju je dolžan v skladu z določilom 34. člena ZVKD-1 kriti investitor posega .

III. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

Prvi odstavek 28. člena ZVKD-1 določa, da je za posege v spomenik treba pridobiti kulturnovarstveno soglasje. To je treba pridobiti tudi za posege v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za posege v registrirano nepremično dediščino, če to obveznost določa prostorski akt. Za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se kulturnovarstveno soglasje izdaja kot projektno soglasje v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Po 29. členu ZVKD-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja pridobiti kulturnovarstvene pogoje ZVKDS.

ZVKDS, Območna enota Nova Gorica, je dne 17.03.2015 prejel zahtevo investitorja za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev za rekonstrukcijo in dozidavo glasbene šole v Ajdovščini, ki predstavlja poseg v spomenik Arheološko najdišče Castra (EŠD 3) in Ajdovščina – Mestno jedro, (EŠD 1562). Investitor je zahtevi priložil projektno dokumentacijo, navedeno v I. točki izreka.

Rimske Castre so utrdbe z mogočnim obzidjem in štirinajstimi stolpi. Zgrajene so bile kot bazna postojanka s stalno vojaško posadko v okviru zapor - Claustra Alpium Iuliarum. Na mestu rimskega tabora sta se razvili dve trški naselji, ki skupaj z naseljem Trnje oblikujejo današnje mestno jedro z ohranjeno srednjeveško komunikacijsko mrežo.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik Arheološko najdišče Castra (EŠD 3) in Ajdovščina – Mestno jedro, (EŠD 1562) se določijo v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za spomenik Arheološko najdišče Castra (EŠD 3) in Ajdovščina – Mestno jedro, (EŠD 1562) varstveni režim, določen v Odloku o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98/.

Navedeni akt določa v 1. odstavku 14. člena naslednji varstveni režim:

- varovanje vseh spomeniških sestavin v neokrnjeni in izvorni obliki.
- dovoljena dejavnost mora služiti potrebam varstva in po potrebi konserviranju in restavriranju spomenika.
- kakršenkoli poseg je mogoč le z dovoljenjem in pogoji, ki jih predpiše Zavod.

Navedeni kulturnovarstveni režim iz 2. in 3. alineje 1. odstavka 14. člena ZVKD-1 določa, če je v aktu o razglasitvi nepremičnega spomenika, ki je začel veljati pred uveljavitvijo tega zakona, varstveni režim določen na način, iz katerega se ne da razbrati njegovega obsega, velja do uveljavitve aktov o razglasitvi na podlagi tega zakona za posamezne zvrsti nepremičnih spomenikov naslednji splošni varstveni režim; pri naselbinskih spomenikih se varujejo morfološka zasnova in parcelacija naselja, javni prostori in njihova oprema, ulične fasade in strehe v njihovi materialni pojavnosti in barvni skladnosti, gabariti, meje in silhete naselja; arheološka najdišča pa se varujejo pred posegi ali rabo, ki bi dejansko ali potencialno lahko poškodovali arheološke plasti, spreminjajo arheološki kontekst ali spreminjajo okoljske dejavnike, pomembne za njihovo ohranitev.

ZVKDS je glede na predpisan varstveni režim izrekel naslednje kulturnovarstvene pogoje, in sicer:

1. Investitor mora med izkopom zemljine za potrebe rekonstrukcije in dozidave glasbene šole v Ajdovščini zagotoviti arheološke raziskave ob gradnji.
2. Pred pričetkom del mora investitor na Ministrstvu za kulturo pridobiti Kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev ostaline.

Peti in šesti odstavek 29. člena ZVKD-1 določata, da lahko ZVKDS s kulturnovarstvenimi pogoji kot pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja določi obveznost oprave predhodnih raziskav, če se upravičeno domneva, da je v nepremičnini, ki je predmet posegov, neodkrita dediščina, in grozi nevarnost za njeno poškodovanje ali uničenje. ZVKDS je določil obveznost oprave predhodnih raziskav zato, ker načrtovana rekonstrukcija in dozidava glasbene šole v Ajdovščini lahko pomeni poškodovanje in tudi odstranitev arheoloških plasti in struktur ter arheoloških kontekstov.